

Domače vesti

Vile rojenice
Vile rojenice so se zgledale pri družini Mr. in Mrs. Frank Klemenc na 15803 Parkgrove Ave. in pustile v spomin zalo hčerko. Mati in dete se nahajata v Glenville bolnišnici in se dobro počutita. Dekliško ime matere je bilo Helen Petrič. Tako sta postala poznani kulturni delavec Frank Klemenc in njegova žena, ki stanujeta na 886 E. 141 St., zopet stari oče in stara mama. Naše čestitke!

Prošli teden so se vile rojenice zgledale pri Mr. in Mrs. Carl Fenc na 15419 Ridpath Ave. in pustile krepkega sinčka — prvorojenca. Materino dekleško ime je bilo Mildred Stopar. Mati in dete se nahajata v Polyclinic bolnišnici. Tako sta prvič postala stara očetja in stari mami Mr. in Mrs. Joseph Stopar ter Mr. in Mrs. Louis Fenc na 1048 Addison Rd. Čestitamo!

Seja Združenega odbora

Prva seja Združenega odbora ameriških Jugoslovancev se bo vršila v petek 23. januarja ob 7:30 uri zvečer v Slov. nar. domu na St. Clair Ave., staro poslopje. Priporočila se vsem društvom in organizacijam, da izvolijo enega ali dva zastopnika za Združeni odbor. Odbor se seja pripravljati za načrte za naslednjega meseca.

Popravek

Pravilna telefonska številka tajnika društva Lunder-Adamič št. 28 SNPJ, Mr. Anton Wapoticha je EN 0320 ne EN 0329.

Novi odborniki

Na letni seji pevskega zbora "Glasbena Matica" so bili izvoljeni sledeči odborniki: Predsednik Edward Kenik, podpredsednik Frank Petkovšek, tajnik blagajnik Louis Belle, zapisničarica Josephine Misič, predsednik nadzornega odbora Fr. Bradač, pevovodja Ivan Zorman. Vaje se vršijo vsak četrtek večer v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Prihodnji koncert se bo vršil 11. aprila ob 4. uri popoldne v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Zbor se priporoča vsem onim, ki imajo veselje do petja in posluha, da se zboru sedaj pridružijo.

Suknja zamenjana

V gostilni Jennie's Cafe na 1123 Norwood Rd. je nekdo zamenjal suknjo. Prosi se ga, da jo vrne in dobi svojo nazaj.

Pozdravi iz Bahame

Naši mladi fantje Florian W. Mocilnikar iz 1096 E. 64 St., Milan A. Jaksic, 1045 E. 67 St. ter Edward J. Zobec iz 6315 Glass Ave. so se za božične in novoletne praznike podali na oddih v Nassau in na Bahamske otoke, kjer so se prav dobro imeli. Tamkaj so prišli v dotiko z Mr. John Habat, ml., bratom godca Eddie Habat, 1131 E. 177 St., ki je telovadni direktor v Fort Montagu hotelu, in Frankom Gorlić, doma iz Metlike, ki je živel v San Francisco, Cal., sedaj pa služi kot kuhar v British Colonial hotelu v Nassau.

Pozdravi

Pozdrave pošiljajo vsem prijateljem in sosedom Mr. in Mrs. Frank in Emma Novine iz 1130 E. 72 St., ki se nahajata na obisku pri bivših Clevelandčanin Mr. in Mrs. Frank in Anne Paternoster, sedaj bivajoča v Glendale, Cal.

Republikanci formirali blok proti Marshallovemu načrtu

Borili se bodo za znižanje pomoči za Evropo; priznavajo, da bi odprt boj proti programu administracije propadel

WASHINGTON, 13. jan.—Danes se je zvedelo, da se je v stanovanju senatorja Clyde M. Reeda iz Kansasa vršil sestanek, na katerem se je 20 republikanskih senatorjev zedinilo, da bodo v senatu zahtevali znižanje vsote, katero predvideva Marshallov načrt za pomoč zapadni Evropi.

Med navzočimi je bil tudi senator John W. Bricker iz države Ohio, ki pa je danes rekel, da bi bilo "netočno," ako bi se one, ki so sestanku prisostvovali, označilo za "nasprotnike" Marshallova plana.

Odmev republikanske akcije glede Versajske pogodbe

Ta akcija močne skupine republikanskih senatorjev zelo spominja republikanske manevre proti versajski mirovni pogodbi po prvi svetovni vojni, s katerimi so s predlaganjem vsakovrstnih dodatkov k pogodbi po dolgotrajnih debatah prepresili njeno odobritev, oziroma jo za praktične svrhe ubili.

Senator Robert A. Taft iz države Ohio, ki je aspirant za republikansko predsedniško nominacijo, se sestanka ni udeležil.

Sestanek se je očividno rodil kot posledica pogovorov nekaterih članov senata, ki so na-

sprotni Marshallovemu planu in senatorju Vandenbergu iz Michiganu, ki je vodja republikanske skupine, ki podpira program administracije za pomoč Evropi v svrhu "pobijanja komunizma."

Načrt za odprt boj proti programu poražen

Kakor se je ugotovilo, je sestanek dejansko sličal senator Wherry iz Nebraske, ki je vodilni nasprotnik Marshallova plana v senatu v njegovi sedanjih obliki.

Dalje se je zvedelo, da se je skupina zedinila na tem, da se programa kot takega ne da poraziti, narkar je bilo sklenjeno, da bo vse prizadevanje osredotočeno v poizkusu, da se pomoč zniža na \$6,800,000,000, oziroma, da naj bi se vsote za pomoč odobrile od leta do leta, ne pa za štiri leta skupaj, kakor želi Trumanova administracija.

Morilec deklice ni imel nikoli pravega doma; bil je pet let zaprt v drž. New Yorku

Harold Beach jr., ki je po aretaciji v Baltimore izpovedal umor osemletne deklice Sheila Ann Tuley, ki je bila na Novega leta dan umorjena v Clevelandu, je produkt razbitega doma. Njegov oče in mati sta se razporočila, ko je bil devet mesecev star. Od tistega časa ni imel nikoli pravega doma.

Morilec, ki je komaj 23 let star, je prebil večino svoje otroške dobe pri svoji stari materi v Williamsu, N. Y. Nekaj časa je bil pri neki drugi ženski, krajše dobe pa se je nahajal pri svoji materi, ki se je po razporoki od njegovega očeta, iznova poročila in sedaj živi v Baltimoreu.

Obsojen v poboljševalnico radi spolnega delikta

Ko je bil 17 let star, je v Williamsu, N. Y., zlorabil nekega 11-letnega dečka, ampak bil je že naslednjega dne prijet in poslan v državno poboljševalnico. Tam se je nahajal skozi pet let. Prošlo spomlad je bil spuščen na prosto, potem ko so zdravniki, ki so ga preiskali, prišli do zaključka, da je sicer nekoliko duševno omejen, toda ne nevaren.

V Cleveland je prišel direktno iz poboljševalnice in se nastanil pri svojem očetu, ki se je po razporoki od prve žene iznova poročil in ima delavnico za popraviljanje avtomobilov v East Clevelandu.

Tukaj je nekaj časa delal za očeta, potem pa je bil zaposlen pri raznih drugih podjetjih, ampak bil je nemiren in ni nikjer dolgo vzdržal. Nekaj časa je bil tudi zaposlen kot vodnik k sedežem v nekem kino gledališču.

Sodelavci so ga poznali kot tibeja fanta

Ljudje, s katerimi je delal, pravijo, da niso opazili na njem

nič nenavadnega, razen da se je držal sam zase. Drugi njegovi znanci, ki jih je dobil tu, pa pripovedujejo, da je rad igral karte, da je navadno imel pri sebi kake sploške slike in z naslado govoril o deklicah starih 12 do 14 let.

Fant je šibke postave, komaj dobrih pet čevljev visok in nosi očala.

Dovršil je peti razred ljudske šole, potem pa obiskoval obrtno šolo. Vpisal se je tudi v high school, ampak jo je pustil že po par tednih.

Ni nikoli prej videl deklice, katero je umoril

Kakor je izpovedal v ječi, deklice, katero je umoril, poprej nikoli ni videl. Zvabil jo je na samotno stransko ulico z obljubo, da ji bo dal 25 centov. Ko je deklica začela kričati, jo je sedemkrat zabolil z nožem, potem pa zbežal domov. Naslednjega dne je šel v tovarno, kjer je bil zaposlen in naročil, da plačo pošljejo za njim, potem pa se z busom odpeljal v Baltimore, na dom svoje matere, kjer je bil aretiran.

Kakor poroča policija, bo danes priveden nazaj v Cleveland, kjer se bo moral zagovarjati pod obtožbo umora prvega reda, ki je kaznjiva s smrtjo v električnem stolu.

Velika razprodaja

V Anžlovarjevi trgovini na 6214 St. Clair Ave. je sedaj v teku velika razprodaja na vsem blagu. Po znižanih cenah si bodo žene in dekleta lahko nabavile vsakovrstne obleke, suknje, klobuke in druge potrebščine; in tudi za moške in otroke imajo veliko oprave po znižanih cenah.

PRI IZKOPAVANJU V CALIFORNIJI SO NAŠLI POLNE LONCE CEKINOV

MONTEREY, Cal., 13. jan. — Pri izkopavanju nekega stavbišča v tem kalifornijskem mestu so včeraj in danes odkrili pravi zlati zaklad. Do sedaj je bilo na dotičnem kraju najdenih več loncev cekinov po \$20, mnogo cekinov pa je bilo pomešanih z zemljo.

Zlati zaklad, kolikor se ga je do sedaj odkrilo, je vreden \$6,000. Neki deček je našel cekine v vrednosti \$740.

Zemljišče, kjer se vrši izkopavanje za novo stavbo, je bilo nekoč last bogatega pionirja Will Martina, ki je umrl leta 1913. Večina zlatih novcev je starih okrog 60 let.

Odkritje zatega zaklada pa je povzročilo vse polno komplikacij. Ko sta snoči dva dečka našla nekaj \$20-dolarskih cekinov, je k njima stopil neki moški, ki je rekel, da je detektiv in zahteval denar. Dečka sta se ustrašila in mu dala cekine.

Pozneje sta odkrila poln lonec cekinov. V strahu, da jima bo zlati zaklad kdo zopet vzel, sta ga skrila v kanal. Ko pa sta pozneje prišla ponj, ni bilo po cekinih ne duha ne sluha.

Ko se je danes jutraj kopanje obnovilo, je neki 12-letni deček opazil, da je stroj potisnil na površje skatljivo iz kositra. Na pozornici je bila takoj tropa drugih "prospektorjev". Lastnik kopalnega stroja Nick Marezzo je stroj zapeljal na kraj, kjer je ležala skatljiva, ustavil motor in poklical policijo.

Ko je policija dospela, je razporedila zlatokopce, narkar je Marezzo stroj umaknil in odprl skatljivo, v kateri je bilo 27 cekinov po \$20. Potem se je "Majk" podal domov pod policijsko zaščito.

SODNIK POTRDI PRVICE OČETA

"UMETNEGA OTROKA"

NEW YORK, 13. jan. — Sodnik najvišje državne sodnije je danes prinesel sodniški odlok, po katerem je na umeten način spočet otrok zakonski in imajo oče in mati vse roditeljske pravice.

Odlok sodnika Henry Clay Greenberga je v zvezi s slučajem Mrs. Julie Strnad, ki je od sodnije zahtevala, da prepove njenemu odtujenemu možu, da vidi njeno štiri leta staro hčerko, ki je bila spočeta na umetni način.

Mrs. Strnad je preteklega oktobra bila odobrena razporka. Trdila je, da je njen bivši mož od rojstva sterilen (neploeden) in da hčerka ni njegov otrok.

Po odluku sodnika bo Strnad imel iste roditeljske pravice kot jo imajo roditelji posvojenega otroka.

Novi uradniki

Društvo "Napredni Slovenci" št. 5 SDZ je na svoji letni seji izvolilo sledeče uradnike za leto 1948: Predsednik Andrej Tekeauc, podpredsednik John Steffe, tajnik Mathew Debevec, 1110 E. 72 St., EN 8254, blagajnik Tom Kraich, zapisnikar Frank A. Turek, nadzorniki Charles Koman, Frank Steffe in Srečko Erzen. Seje se vršijo vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 9. uri zjutraj v Slov. nar. domu na St. Clair Ave., dvorana št. 3, staro poslopje.

Pauley bo pustil vladno pozicijo

Pravi, da so njegove špekulacije bile popolnoma postavne

WASHINGTON, 13. jan. — Pomočnik armadnega tajnika, Edwin W. Pauley, ki je zapleten v špekulacije na žitni borzi, pri katerih je napravil blizu milijon dolarjev, je danes izjavil, da bo pustil svojo službo "v tekočem mesecu."

V svoji izjavi je Pauley rekel, da namerava pustiti službo, ko bo njegovo delo končano, "ne pa prej." Napadel je tudi republikanskega kandidata za predsedniško nominacijo Harold E. Stassen, ki je izjavil, da Pauley nima nobene pravice do vladne pozicije, ko je pri špekulacijah naredil blizu en milijon dolarjev.

Pauley je zanikal, da je dobil "notranje" informacije pri svojih špekulacijah, za katere je rekel, da so bile "popolnoma postavne in etične."

V zvezi s špekulacijami se je danes zagovarjal pred skupino senatorjev tudi Trumanov osebnih zdravnik brigadni gen. Wallace H. Graham, za katerega je bilo ugotovljeno, da je pri špekulacijah z žitom v štirih mesecih imel \$6,165.26 profita.

Tudi Graham je trdil, da ni imel nobenih "notranjih" informacij pri svojih špekulacijah.

Nov grob

JOSEPH REPAR

Kot smo včeraj poročali, je po kratki bolezni umrl v bolnišnici Joseph Repar, star 73 let. Žena je umrla pred sedmimi leti vsled poškodb, ki jih je dobila v avtni nezgodi. Pokojni je bil zadnja tri leta na penziji in je večinoma sam živel odkar se je hči Mary poročila z John Gerbetzem v Barbertonu, O. Doma je bil iz Kamnika, fara Perserje, Notranjsko, odkoder je prišel v Ameriko z rajnim Johnom Grdina leta 1900. Ko je delal je bil uposlen pri New York Central železnici in je vsako leto potoval posebno v Waukegan na obisk prijateljev. Bil je član društva Kristusa Kralja št. 226 KSKJ in podruž. št. 5 SMZ. Tukaj zapušča poleg hčere sina Jožeta, ki je pravkar došlužil pri mornarici, kjer se je nahajal šest let, in brata Martina. Sin Frank je služil kot častnik pri letalcih v zadnji vojni in je bil na potu domov, ko je njegovo letalo izginilo v oceanu, in je bil leta 1945 proglašen mrtvim. Pogreb se bo vršil v petek zjutraj iz Grdinovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida ob 9:30 uri in nato bo položen v družinsko grobnico na pokopališče sv. Pavla v Euclidu.

Izgubila so se očala

V Slov. društvenem domu na Reher Ave. se je v soboto večer zgubilo očala. Pošten najditelj je prošen, da jih vrne oskrbniku doma proti nagradi.

Prevzel irgovino

Poznani Mr. August Kristančič iz 3408 W. 63 St. sporoča, da je prevzel prodajalno s pivom, vinom in mehikimi pijačami, Gayson Beverage Store na 8906 St. Clair Ave. Priporoča se znancem in prijateljem ter rojakom v splošnem za obisk, ter jim vedno pripravljen prijazen postrežek za pijačo in raznimi jedili za na dom. Tudi dovaža na dom.

VIHARNA SEJA V FRANCOSKEM PARLAMENTU GLEDE VIET NAMA

Komunisti zahtevajo, da se zadovolji zahtevam Indokine

PARIZ, 13. jan.—Predvojni premier in voditelj stranke radikalnih socialistov Edouard Herriot je bil danes v francoskem parlamentu ponovno izvoljen za predsednika parlamenta.

Na viharnej seji, kjer je prišlo do ostrih besednih spopadov med komunističnimi poslanci in poslanci ostalih strank, je Herriot dobil 317 glasov, dočim je njegov komunistični protikandidat Raoul Calas dobil 124 glasov.

Glasevalo se je potem, ko je predsedujoči uradnik, komunist Marcel Cachin, imel govor, v katerem je ostro napadel vladno zvezi z njeno politiko v Indokini.

Desničarji peli rusko pesem "Volga, Volga ..."

Cachin je zahteval, da se takoj zadovolji nacionalnim zahtevam voditeljev Viet Nama v Indokini. Njegov govor pa so prekinili poslanci desničarskih strank, ki so začeli peti rusko pesem "Volga, Volga ...". Komunistični poslanci pa so takoj odgovorili s petjem francoske himne "La Marseillaise."

Ko se je zbornica pomirila, je Cachin pozval poslance na glasovanje, toda končno se je seja končala med splošnim neredom.

Pozneje so se sestali parlamentarni predstavniki raznih strank in izvolili socialistu Max Lejeunea za prvega podpredsednika parlamenta, ki je zavzel mesto komuniste Jacques Ducloux, ki je lansko leto imel ta urad.

Izvolitev socialistu za podpredsednika parlamenta je v nasprotju s tradicijo Francije, da se v ta urad izvoli predstavnik najbolj močne stranke, v tem slučaju komunistične.

Francija protestira v zvezi z Nemčijo

LONDON, 13. jan.—Predstavnik angleškega zunanjega ministrstva je danes naznanil, da je bila francoska vlada zagotovljena, da se bodo v kratkem vršili pogovori med Anglijo, Ameriko in Francijo glede političnih bodočnosti zapadne Nemčije.

Francoski uradniki so protestirali proti ustanovitvi novega ekonomskega režima v zapadni Nemčiji, ki je bil ustanovljen brez vednosti Francije.

MADŽARSKI NACIST PRIDE PRED KONGRESNI ODBOR

WASHINGTON, 13. Jan.—Madžarski nacist Ferenc Vajthaz, kateremu je ameriški konzulat v Madridu dal vizo za šestmesečno bivanje v Ameriki, bo prišel pred kongresni odbor, kjer ima pojasniti, na kakšen način je prišel v Zedinjene države, ki so ga pred dve leti iskale kot vojnega zločinca.

DOTA, KI DANES V EVROPI KAJ STEJE

BERLIN, 12. jan.—Neka 28-letna ženska, ki je v Schleswig-Holsteinu oglašala, da ima stavanje, sestoječe iz dveh sob, in da vsak mesec iz Zedinjenih držav prejme dva paketa hrane, je v teku par dni dobila nič manj kot 2,437 ponudb od možkih, ki jo snubijo.

TRAKTOR V NOvem GRBU LJUDSKE RE-PUBLIKE ROMUNJE

BUKAREŠT, 12. jan.—Romunija, ki je po odstopu kralja Mihaela, postala "Romunska ljudska republika," je s posebnim odlokom odredila nov državni grb in novo zastavo.

Grb predstavlja traktor s tremi tovarniškimi dimniki v ozadju, katerih vzhaja sonce, rob grba pa tvori pšenični venec s trakom, ki nosi napis "Romunska ljudska republika."

Zastavo tvorijo trije prameni: modre, rumene in rdeče barve, z novim grbom v sredini.

Vse oblasti, katere je v preteklosti posedal kralj, so bile poverjene prezidju, ki sestoji iz petih oseb. Prezidij ho imel med ostalim moč sklicevati narodno skupščino, kadar bo tako predlagal kabinet.

JEKLENA INDUSTRIJA V PORURJU BO JEDRO MARSHALLOVEGA NAČRTA

FRANKFURT, 9. jan.—Uradniki ameriške vojaške vlade se ukvarjajo z načrti, da obnovijo ogromno tovarne železa in jekla v Porurju, ki so za časa vojne bile uničene in da iz njih stvorijo jedro Marshallova načrta.

Celotni zavezniški načrt za obnovo Porurja bo razkrit v poročilu ekonomskega oddelka vojaške vlade.

Pričakuje se da se bo združena anglo-ameriška zona lahko vzdrževala brez vsake zunanje pomoči v letu 1952, ko bo uvoz in izvoz uravnotežen.

NACISTKA OBDOJENA V PRAGI NA SMRT

PRAGA, 13. jan.—Sudetska Nemka Sofie Nietzsche, ki je bila stražnica v zloglasnem taborišču Oswiecim, je bila zaradi zločinov proti človeštvu obsojena na smrt.

Nacistko je obsodila češkoslovaška sodnija, ko ji je bilo dokazano, da je trpinčila jetnike v taborišču.

MARSHALL ZANIKAL, DA NAMERAVA ODSTOPITI

WASHINGTON, 10. jan.—Državni tajnik Marshall je zanikal govornice, da bo odstopil, ako kongres ne odobri polne vsote, katero zahteva administracija za pomoč zapadni Evropi.

Vaje

Nocoj se vrši vaja za prihodnjo predstavo dramskega društva "Ivan Cankar" in sicer na odru SND. Prosi se vse, ki imajo vloge, da gotovo pridejo.

Pismo iz domovine

Mrs. Karla Besednik na 19704 Muskoka Ave. ima pismo iz stare domovine za Anton Santelj, doma iz Šmihela pri Postojni, ter sedaj bivajoč v Niles, O. Če sam to čita ali če kdo ve za njegovo naslov, je prošen, da sporoči Mrs. Besednik.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

"THE SILENT PEOPLE SPEAK"

Sodeč po književni oceni, ki jo je spisal za nedeljski "Plain Dealer" novi Jugoslaviji sovražni Spencer D. Irwin, se nahaja v tisku knjiga odličnega ameriškega časnika, radio komentatorja in pisatelja Robert St. Johna "The Silent People Speak." Knjiga, ki je (ali pa bo) izšla, v založbi Doubleday & Co., obsega 397 strani in stane \$4.

Mi seveda nismo še dobili te knjige in bi bilo pravilno, da o njej napišemo kakšno "književno oceno" šele, ko je dobimo. Toda naš namen tu ni, da bi vnaprej pisali oceno knjigi, ampak da poudarimo izredno važnost dejstva, da je to prvi slučaj, da je ameriški časnika spisal knjigo o novi Jugoslaviji, na podlagi svojihkušenj, svojih opazovanj v Jugoslaviji, in svojih pogovorih z vodilnimi jugoslovanskimi političnimi, javnimi in kulturnimi delavci.

Iz intervjuja glavnega tajnika SANSe Mirka Kuhela z Robert St. Johnom, ki je bil pred meseci priobčen v našem časopisu, so naši čitatelji dobili vsaj neko predstavo o simpatijah, ki jih Robert St. John goji napram novi Jugoslaviji in jugoslovanskemu ljudstvu. Ni nobenega dvoma, da Robert St. John ni pisal svoje knjige na podlagi nekih sovražnih političnih predsodkov, ampak, da je kot pošten časnika in pisatelj, pisal le o tistem, kar je na lastne oči videl in kar je sam za časa svojega osem mesečnega bivanja v Jugoslaviji (delal je en teden tudi na mladinski progi Samac-Sarajevo) doživel.

Zadnje čase so direktno iz ameriških virov prišli bolj objektivni prikazi o novi Jugoslaviji in jugoslovanskem ljudstvu. Skupina protestantovskih duhovnikov je storila veliko uslugo novi Jugoslaviji, ko je s svojim objektivnim poročilom razkrinkala propagandne laži in klevete enega dela ameriškega tiska v zvezi z verskim položajem v Jugoslaviji. Brošura protestantovskih duhovnikov je dostopna širokim množicam ameriškega ljudstva, ki so po večini popolnoma napačno obveščeni o temu vprašanju, in baš zato ima svojo veliko vrednost. V prevodu Mirka Kuhela so sicer tudi naši čitatelji imeli priliko prebrati celotno brošuro poštenih duhovnikov, toda naši ljudje so, baš kar se tega tiče, boljše obveščeni kot pa povprečni Američani. Lažem, klevetam in propagandi ne nasedajo tako lahko kot pa tisti, ki nimajo nobenih zvez z Jugoslavijo, krvnih ali pa jezikovnih, in ki vse svoje znanje črpajo iz dnevnih časopisov.

Iz istega razloga bo tudi ta knjiga Robert St. Johna velik prispevek k boljšemu razumevanju današnje Jugoslavije in njenega ljudstva, ki v okviru petletnega načrta gradi novo, bolj srečno in zadovoljno domovino. Velikemu številu Američanov bo prvič prožena popolnoma drugačna slika o novi Jugoslaviji, ki jim bo odprla vpogled v Jugoslavijo, katero se hoče zavoljo političnih predsodkov popolnoma zatajiti.

Naš pisatelj Louis Adamič je s svojim knjigam veliko prispeval, da je ameriško ljudstvo spoznalo Jugoslavijo. V teh naporih je bil zelo uspešen pred drugo svetovno vojno, za časa vojne in prav gotovo je tudi sedaj po vojni, izvršil ogromno delo, da je ameriško ljudstvo pravilno obveščal o vsemu, kar je bistveno za objektivno razumevanje nove Jugoslavije in za zboljšavo odnošajev med Jugoslavijo in Ameriko. Knjiga Robert St. Johna pa bo še nadaljnj, velik korak k temu cilju.

V svoji "književni oceni" Spencer D. Irwin seveda napada knjigo "The Silent People Speak." Toda ta "književni ocenjevalec" je že dobro znan vsled svojih strupenih člankov proti novi Jugoslaviji, za katere črpa podatke od Fotičevcev in Mihajlovičevcev, od tistih elementov, ki so izgubili svoja korita vsled tega ker je v Jugoslaviji prišlo do današnjih velikih socijalnih, političnih in ekonomskih sprememb. Pričakovati od Spencer D. Irwina, da bi napisal objektivno kritiko o knjigi Robert St. Johna, je isto kot pričakovati od A. D., da bi v zvezi z nedavnim obiskom protestantovskih duhovnikov v Jugoslaviji priznala dejstvo, da se v Jugoslaviji vere ne zatira.

O sami knjigi bomo seveda spregovorili bolj obširno, ko bo dostopna na knjižnem tržišču tudi širokim plastem ljudstva, ne pa samo književnim ocenjevalcem.

Prva ženska tekstilna šola je Veliko tovarno pohištva grabila odprta v Beogradu. Pouk dijo v Uroševu. — Hkrati bo bo trajal po tri leta. Prvo leto do zgradili tudi žago in se pose- bej mizarsko delavnico.

OBNOVA V POSTOJSKEM OKRAJU

Takoj po osvoboditvi so po vsem okraju začeli obnavljati porušene domove. Velik del oškodovancev je takoj uvidel velik pomen obnovitvene zadruge in se je v isto tudi vključil, še več, v zadruge so se vključili tudi nepogoreli z namenom, da s tem podprejo iniciativo zadrug in jim na ta način pripomorejo pri njih delovanju. Tako imamo danes v okraju sedem obnovitvenih zadrug, v katere je vključenih 476 članov, to je vsi pogoreli in dober odstotek nepogorelecev.

Med vojno je bilo na teritoriju okraja uničenih 172 stanovanjskih hiš in 210 gospodarskih poslopj. Pri tem sta bili najbolj prizadeti vasi Gorenje in Volče.

Vas Gorenje so Nemci v prvi svoji ofenzivi leta 1943 docela požgali. Takoj po svobodi so začeli obnavljati vsak zase, z lastnimi sredstvi, a kmalu so uvideli, da je treba tu skupnega dela, sodelovanja. Ustanovili so obnovitveno zadrugo Bukovje, katera vključuje vasi: Gorenje, Predjama, Belsko, Studeno, Bukovje in Strmca.

Mladina je ustanovila svoj delavski bataljon, v katerega so bili zajeti mladinci iz zgoraj navedenih vasi. Požgane vasi, požgani domovi so mladino spodbujali k neumornemu delu. Delali so pod pekočim soncem, delali so ob luninem svitu in bilo je več primerov, da jih je polnoč še dobila na gradilišču, ko so strešno opeko spravljali na strehe in podobno. Po končanem delu so zaključili s petjem in godbo ter rajanjem na vasi.

Ta aktivnost mladine je zaključila še ostale prebivalce vasi, da je vsak dal od sebe vse, kar je le mogel. Ni bilo vprašanje, kateri voznik bo šel po opeko, cement ali drug gradbeni material, vsak se je prostovoljno odzval, da se prizadejim čim prej pripomore do strehe.

Tudi najmanjši pionirji, niso držali rok križem. Sam sem bil priča, ko je pred tedni pripeljal kamion zidno opeko v vas, kako so tovor sami razložili.

Ako iz vsega tega potegnemo zaključek, bomo ugotovili, da je obnovitvena zadruga Bukovje do danes obnovila 50% požganih stanovanjskih hiš in 95% gospodarskih poslopj in da je s 4,000,000 dinarji kredita napravila dela v vrednosti 16,000,000 dinarjev.

Drugačno pa je delo obnovitvene zadruge Postojna, ki ima vse možnosti učinkovitega dela in je v dveh letih svojega obstoja obnovila vsega skupaj pet stanovanjskih poslopj in dve gospodarski. Kaj je vzrok nedelavnosti?

Napačno bi bilo iskati krivdo ne vem kje, pač pa tam, kjer jo je iskati, to je najprej pri upravnem odboru obnovitvene zadru-

ge, ki ima premalo samoiniciative in ne zna dobiti delovne sile, saj dobro vemo, da je v Postojni sami še precej strokovno sposobnih ljudi, ki niso izkoriščeni in šušmarijo kot se jim zljubi. Glavno krivdo pa nosijo predvsem posamezni vojni oškodovanci, ki še vedno pričakujejo, da jim bo ljudska oblast zgradila ne vem kakšne palače na račun vojne škode in jim na to izročila ključ v roke.

Tak konkreten primer je tovariš Andrej Gržina, posestnik iz Postojne. Imenovani že od leta 1945 pričakuje, da mu bo ljudska oblast zgradila hišo in izročila ključ v roke. Kljub temu, da poseduje dobre gozdove, v katerih bi za potrebo posekal potreben les za osteršje in mizarska dela, ni še ničesar ukrenil v tem pravcu. Zraven tega pa je še drugi problem. V zvezi z regulacijskim načrtom mesta Postojne bi on ne mogel več graditi kmečke stavbe v središču mesta, kjer jo je imel do sedaj in mu je bilo od mestnega ljudskega odbora odkazano že več prostorov za zidavo, s katerimi se nikakor ne strinja samo iz razloga, češ, da bi njegov sosed imel več prostora in možnosti za preureditev svoje hiše.

Obnovitvena zadruga Postojna pa mora prihodnjo gradbeno sezono pristopiti bolj agilno k delu in pokazati več samoiniciative in naj že sedaj—skupno s svojimi člani, izdela gradbeni program, tako da bo v prihodnji pomladi lahko začela z aktivnim delom in bo nadoknadila s svojim delom, kar je v preteklosti zamudila.

Nadalje sta se pokazala zelo slabo obnovitvena zadruga St. Peter na Krasu in Dolenja Košana. Vsa krivda leži predvsem na upravnem odboru samem. Bivši tajnik obnovitvene zadruge Dolenja Košana tovariš Franc Zetko je bil morda prepričan, ko si je obnovil hišo in gospodarsko poslopje, da je zadruga končala svojo vlogo.

Mislimo, da je nujno, da se taki elementi odstranijo iz vodilnih mest in se na njihova mesta postavijo ljudje, ki imajo čut odgovornosti do bližnjega in do skupnosti.

Lahko bi pa pohvalili delovanje obnovitvene zadruge Hruševje in Prestranek, vendar obnovitvena zadruga Prestranek vodi nekoliko premalo računa o razporeditvi strokovnega kadra in nad prioriteto obnove.

Upati je, da se bo v prihodnjem letu izvedla obnova 100%, ako bodo obnovitvene zadruge na podlagi izkušenj iz pretekega poslovanja, resno delale in bodo v upravnih odborih delovni, nesebični in nepristranski ljudje. Tako bodo naše obnovitvene zadruge odigrale zelo važno nalogo obnove po vojni porušeni in uničeni domov. B. Št.

DELITEV PALESTINE

Ko je Generalna skupščina Združenih narodov dne 20. novembra 1947 sklenila, da se vzpostavi v Palestini dve državi, enoti, arabsko in židovsko, je predsednik skupščine, dr. Oswaldo Aranha dejal, da je to "zgodovinski zaključek" in "znamenit doprinos k mirni in konstruktivni ureditvi svetovnih problemov." S tem je odlični brazilski državnik prilično dobro ocenil ta zgodovinski dogodek. Bila je namreč s tem odlokom v zgodovini človeku ustvarjena nova država za ljudstvo brez države in brez svoje prave domovine. Ustvarjena ni bila ta država s silo, ne z revolucijo, kot se je pogosto dogajalo v prošlosti, pač pa po odloku večine parlamentarnega telesa predstavljajočega naziranj organiziranega človeštva. Bil je to uspešen primer delo-

nosti, pod pogojem, da pošteno stvar in zahtevo ljudstev podpre poučeno svetovno mnenje in naziranje kot se to izraža v organizaciji Združenih narodov.

Vzpostavitev židovske države je torej jasn primer demokratičnega postopanja in načina, ki sega iz nacionalnega polja na mednarodno in s tem začetuje bodoči progres v življenju ljudstev.

Večina držav, ki so volile za vzpostavitev židovske države ni imela materialnega interesa v stvari, pač pa moralnega. Ozemlja teh držav leže daleč od Palestine, tisoče milj daleč in med svojim prebivalstvom imajo le malo število Židov. Imeli so predstavniki teh držav priložnost preučiti vprašanje z vseh strani ter doseči odlok nepristransko in brez predsodkov. Podlago so nudila tudi dognanja tozadavne komisije, ki je bila poslana na lice mesta, da napravi poročilo po skrbnem pregledu položaja v Palestini.

Enako važno je dejstvo, da so Žid. države prevzele vodilno vlogo v zagovarjanju vzpostavitve židovske države. Naša država je bila v svetu vedno vodilna v borbi za pravico narodov

in ljudstev ter mirnega razvoja napredka in odpravo sile. Stališče, ki ga je naša država zavzela v tem slučaju, je v skladnji z našimi smernicami v prošlosti. Podpirali smo Latinsko-ameriške države ozir. republike v njihovem prizadevanju in borbi proti kolonialnim oblastnikom; dala je zavetje Carl Schurtzu in svobodoljubnim Nemcem, ki so vsled svojega prepričanja morali bežati iz svoje domovine v burnih dnevih 1938 leta; z odprtimi rokami smo sprejeli ogrskega borca za svobodo, L. Košuta in pomagali smo renaisanci slovaškega ljudstva. Po prvi svetovni vojni smo bili instrumentalni pri obnovitvi poljske države in pri podelitvi svobode Čehoslovaški, podpirali smo tudi osvobojenje južnoslovanskih ljudstev. Tako je stališče Amerike v zadevi Palestine bilo enakovredno njenih prejšnjih akcij v podobnih vprašanjih.

Židovsko ljudstvo ni imelo svoje države 2000 let. Tudi ni bil gol slučaj, da so jo dobili po drugi svetovni vojni. Tekom krutega nacijskega gospodstva je bilo šest milijonov Židov pomorjenih — skoro tretjina ce-

lotnega naroda. To dejstvo je imelo vpliv na Generalno skupščino Z. N., vplivalo je tembolj, ker še vedno živi veliko število Židov v evropskih taboriščih. Židovska država je bila torej ustanovljena kot poprava storjene krivice in iz človeških ozirov.

Nadomestitev sile z glasom večine mora biti cilj vseh progresivnih dežel na svetu. To je edini način odprave nacionalističnih trenj in rasnih sovraštvev iz mednarodnega pozorišča. Medtem namreč, ko ni mogoče zaustaviti podviga ali padanja narodov in ljudstev in tudi ni mogoče za stalno določiti mej med državami, je pa važno, da se spremembe završijo mirnim potom. Odlok Zdr. narodov v zadevi Palestine priča, da je mogoče rabiti glasovnico namesto krogelj na polju, kjer se je dosedaj odločalo s silo. Meje demokracije so bile s tem razširjene.

Vzpostavitev židovske države je dragocen primer delovanja mednarodne demokracije. Vsem deželam mora biti v zadoščenje, obenem pa svetla nada za bodočnost.

Common Council.

NOVICE IN SLIKE IZ JUGOSLAVIJE

LITOSTROJ-ZA IZDELOVANJE STROJEV

Skrb za delavca

Važna naloga projektantov je danes skrb za delavca, ki bo v tovarni delal in ustvarjal. Tu je na primer važen problem razsvetljave. Delovni prostor mora biti tako razsvetljen, da dobimo najboljše delovne rezultate. To smo rešili tako, da imajo vse stavbe največje svetlobne odprtine na severni strani. Važna pridobitev so v tem pogledu tako imenovani "lupinasti šedi", ki odbijajo in razpršijo svetlobo za stroje.

Prav tako je važno prezračevanje prostorov. Delavec mora delati v čistem zraku in v čistem prostoru. Prezračevalne naprave bodo regulirale vlago in toploto zraka.

Med vsemi obrati Litostroja bo urejen park. Okna, ki jih bo imela tovarna na deset tisoče, ne bodo zamazana z apnom, ka-

kor je bilo to v starih tovarnah. Vsaka tovarniška zgradba bo imela zase garderobo, umivalnico in sive tako, da delavcu, ki se bo hotel obleči in umiti, ne bo treba hoditi iz prostora v prostor in se izpostavljati škodljivim izprememam temperature.

Stanovanja v litostroju bodo vzorna in moderna

Velika skrb za delavca, za človeka, ki bo to tovarno vodil in v njej delal, se kaže sploh povsod. Sindikalni dom, ki naj bo središče delavčevega življenja v prostem času, bo imel svojo kino dvorano, menzo, priključen pa mu bo celo poseben hotel, ki bo namenjen v prvi vrsti zunanjim obiskovalcem.

Litostroj bo matična tovarna, to se pravi, da se bodo v njej izdelovali in popravljali stroji

Končno se izraža skrb za delavca tudi v gradnji stanovanjskih hiš v neposredni bližini tovarne. Tako delavec svojega prostega časa ne bo zapravljval z dolgo potjo na delo in z dela, temveč ga bo lahko izkoristil za svojo kulturno izobrazbo, za fizikulturo in za svoje razvedrilo.

Stanovanja bodo vzorna in moderna. Imela bodo velike stanovalne prostore. Celo pritličje bo pokril prostor za igranje otrok, za garaže, shrambe koles in druge praktične potrebe uslužbenca in njegove družine.

Kar pa se izgleda tiče, bo Litostroj pravo vrtno mesto. Stanovanjske hiše bodo v parku, med tovarniškimi stavbami pa bo tudi 80—100 m parka. Litostroj bo eden najlepših delov mesta.

(Dalje prihodnjic)

Točno po planu je po zaslugi požrtvovalnega delavstva in nameščencev v "Litostroju" steklo prvo železo

Ivan Cankar:

DOMOVINA

Dne 11. decembra pred 29. leti je umrl Ivan Cankar. V spomin velikega pisatelja je "Ljudska pravica" z dne 14. decembra priobčila odlomek iz "Kurenta"—odstavke o domovini, ki so med najlepšimi odlomki Cankarjeve proze. Prav ti odlomki so bodli nekatere oblastnike v stari Jugoslaviji, da so jih črtali celo iz šolskih čitank, kar priča o narodnem zatiranju in centralizmu predaprilske Jugoslavije. Danes uživa jugoslovansko ljudstvo v svobodi vse pravice, za katere se je boril tudi Ivan Cankar.

Vdramil se je Kurent, ozrl se je ter videl, da je svet lep in življenja vreden. Koliko bogastva je nasul bog na to zemljo! Brez števila rodov je živel in uživalo, pa niso pozabili tega bogastva, še zmerom več ga je! Po nebu roma sonce, kakor je romalo od nekdaj, zato da so deležne njegovega blagoslova vse dežele povrsti. Pod njim hitel oblaki, da rosijo od izhoda do zahoda; obrnejo se na jug, ali na sever, kadar se spomnijo navsezadnje še na siromakovo leho. Zgrblja rodi, neutrudna maha. Sedemdesetkrat sedemkrat sinov je že pokopala, vnuki pa sesajo na njenih prsih. Nepre-gledno žitno polje se vzvrstoma priklanja pod vetrom; gozdovi, črna straža njegova, gledajo nanj iz visoke daljave, temno in zvesto, kakor gleda mož do-ječo ženo... Ljudje, svatje, za nas vse je miza pogrnjena; ni-komur ni sila, da bi stal na pra-komur, še godec naj prisede;...

Velika radost je bila v Kurentovem srcu, ko se je napotil v dolino. Občutil je, da je ves od vrha do tal tako močan in poln zaupanja, kakor ni bil ni-koli poprej. Pod mesečino je prespal vso svojo mladost. Ni vedel več, kje da se je rodil, kdo da mu je bil oče in kdo da mu je bila mati, na vse bridko-sti je pozabil in tudi spominjal se ni, odkod mu gosli v rokah in veselje v srcu. Iz pozabljene-ga življenja je ostalo v njego-vem spominu le eno samo oblič-je; tako ga je videl, kakor da se mu je nekoč, pred davnimi časi, sanjalo o njem. In kadar ga je ugledal v spominu, je re-kel, da mu nikoli ne bo videl enakega, pa če bi romal za njim do devete dežele; nikoli ne ta-kih rdečih ustnic, je rekel, ni-koli ne takih svetlih oči!...

Ko je stopil iz gozda, je pogle-dal na rosno jutranjo pokrajino pod seboj in spreletela ga je ne-znana sladkost ob toliki lepoti. Z živimi očmi je videl cvetočo dolino, ki se je na obzorju to-pila v srebrno luč, z očmi svo-jega srca pa je videl vso domo-vino od štajerskih poljan do morja. — domovina, ko te je bog ustvaril, te je blagoslovil z obe-ma rokama in je rekel: "Tod bodo živeli veseli ljudje!" Sko-po je meril lepoto, ko jo je tro-sil po zemlji od izhoda do zaho-da; šel je mimo silnih pokrajin, pa se ni ozrl nanje — puste le-že tam, strme proti nebu s sle-pimi očmi in prosijo milosti. Nazadnje mu je ostalo polno pe-rišče lepote; razsul jo je na vse štiri strani, od štajerskih goric do Gorjancev in je rekel: "Ve-seli ljudje bodo živeli tod; pe-sem bo njih jezik in njih pesem bo vriskanje!" Kakor je rekel, tako se je zgodilo. Božja setev je pognala kal in je rodila — vzrasla so nebesa pod Trigla-vom. Oko, ki jih ugleda, obstr-mi pred tem čudom božjim, sr-ce vztrepeče od same sladkosti; kakaj gore in poljane oznanja-jo, da je bog ustvaril paradiz za domovino veselemu rodu, bla-goslovljenemu pred vsemi dru-gimi. Vse, kakor je rekel, se je zgodilo; bogatejši so pač drugi

jezik; pravijo tudi, da so milo-zvočnejši in bolj pripravi na vsakdanjo rabo — ali slovenska beseda je beseda praznika, pe-tja in vriskanja. Iz zemlje same zveni kakor velikonočno potrk-a-vanje in zvezde pojo, kadar se na svoji svetli poti ustavijo ter se ozro na čudežno deželo pod seboj. Vesela domovina, po-zdravljena iz veselega srca! — Ves veličasten, kakor prorok in glasnik, je stopil Kurent v dolino.

"Živ med živimi, vesel med ve-selimi, svat med svati!" Tako je rekel in se je napo-til v vas, ki je ležala v dolini med košatimi vrtovi.

Do prve hiše je prišel, tista hiša pa je bila prazna in mrtva; vrtat ni bilo, trava je rastle v ve-ži; okna so zijala kakor slepe, strmeče oči. Hiša in hlev in vrt, vse je strmelo in je izpraševa-lo: "Kje si, gospodar, kam si šel?"

Kakor kane črna kaplja na belo cesto, tako je kanilo v Ku-rentovo srce. Nagnil je glavo, zazibal je v desnici lok in je za-godel. Takoj se je zgenilo v mrtvi hiši, kakor da se je bil vzdramil netopir pod streho, in v veži se je prikazala zgrbl-jena starka; izpod rute je gle-dal devetdesetleten obraz, noge so tičale v težkih copatah, roke pa so se oklepale črnega molka. Njena beseda je šla s tistim ko-rakom, kakor je šla Kurentova pesem.

"Je že res, je že res! Jaz sem Drmaška, Drmaška! Pa stopi-mo, se koj zavrtimo! Kdo bi jo-kal — saj je če vina! — Stari je šel v Ameriko — le ga na-lijmo! Mladi je šel v Vestfalijo — le ga nalijmo! Tone utonil, Juri je zgorel, Tine obležal, od vina pijan! Ali Marjanca, kje

je Marjanca, šla je Marjanca v ta lepi greh. Le ga nalijmo!" Komaj še je Kurent dobro slišal, in razločil to prečudno pesem, se je ozrl in je videl, da se mu je bilo nabralo veselih svatov že lepo število. Kakor je ukazal, tako so peli, kakor je godel, tako so plesali; moški in ženske, tetežni starci in samo-srajčniki.

Vsi pa so ga pozdravljali, sla-vili in bragrovali. "Blagoslovljen, Kurent, da si nam zagodel, da si nam veselja prinesel!"

Kurent je gledal, nič ni vprašal; gosli so pele veselo pesem, tako jim je bilo zapovedano.

Vas je ležala med zelenimi holmi, kakor od boga samega posajena v rodovitno dolino. Ali zaspano in trudno so gledale hi-še izza jablan — sive starke, ob palici sloneče, v grob strmeče. Tam je bila streha od vetra oskubljena, kakor vrbčevu per-je; tam je bil porušen kozolec, nihče ga ni vzdignil; tam so bi-la okna sneta, tam so ležala vrata na pragu, tam je rasla na vr-tu visoka praprota.

"Tod bodo živeli veseli lju-dje!" je pomislil Kurent; godel je in gledal, nič ni vprašal. S svojimi veselimi svati je prišel do svetle, bogate hiše; tista hi-ša pa je bila krčma. Takoj je bila polna, ko se je prikazal Ku-rent s svojo procesijo; vse duri so sneli, še v vežo in na dvorišče so postavili mize. Kurent pa je sedel na zapeček, kakor se spodobi in je godel brez neha-nja. Na ljudi je gledal, ki so plesali pod njim in zazdelo se mu je časih, da jih je vse videl nekoč — v daljnih, žalostnih sanjah.

Urednikova pošta

Domache klobase

Predzadnjo nedeljo smo se podali jaz Mary Spendal in moj

sošolec Mr. Jože Anzele in nje-ta lepi greh. Le ga nalijmo!" Komaj še je Kurent dobro slišal, in razločil to prečudno pesem, se je ozrl in je videl, da se mu je bilo nabralo veselih svatov že lepo število. Kakor je ukazal, tako so peli, kakor je godel, tako so plesali; moški in ženske, tetežni starci in samo-srajčniki.

Mr. Johan Mohar je doma iz Loškega potoka, žena pa iz vasi Studenec pri Blokah. Zato tudi imata oba dobre skušnje pri iz-delavi kranjskih klobas.

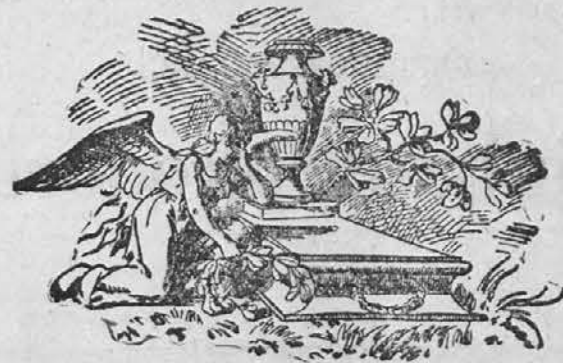
Mr. Jože Anzele se nahaja na 221 St. in mi je povedal, da je goslavijo 168 paketov. Prav le-poslal svojim sorodnikom v Ju-po, Jože in Mary! Jaz sem jih poslala samo 70, ker sem zvede-la, da je vsa moja banda bila na nasprotni strani.

Končala bom z lepo zahvalo Mr. in Mrs. Moharju za izvrstne klobase. Mary Spendal.

V Ulcinju obratuje nova oljarna. Obratno poslopje so za-čeli graditi avgusta; do konca leta bi moralo biti gotovo, bilo je pa že oktobra, tako da je oljarna začela obratovati 6. no-vembra letošnji pridelek oliv.

Odkup bombaža v Makediniji. Bombaž so začeli odkupovati v večjem obsegu v začetku de-cembra. Najboljše uspehe so do-segli že do 30. novembra 90% doolčenih obveznih količin.

Uspešen odkup riža v Make-doniji. Odkup se dobro razvija v vseh okrajih, kjer pridelujejo riž v večjem obsegu. Že spočet-ka so skoraj v vseh okrajih pre-segali dnevni odkupni načrt. V kočanskem okraju, kjer pridelu-jejo največ riža, je bil odkupni načrt že do 1. decembra izpol-njen do 83.3%.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Potrtega in žalostnega srca naznanjamo vsem dra-gim sorodnikom, prijateljem in znancem, da je premi-nula naša dobra soproga in mati

Mary Fraithoffer - Vidmar

ROJENA OBREZA

ki je umrla dne 10. decembra 1947 previdena z sv. za-kramenti za umirajoče.

Pokojna je bila rojena 13. oktobra 1889 v vasi Sel-šček pri Cerknici na Notranjskem.

Pogreb pokojne se je vršil dne 13. decembra iz Že-letovega pogrebnege zavoda v cerkev Marije Vnebo-vzete na Holmes Ave. Po sv. maši zadušnici, katero je daroval č. g. Rev. Max F. Sodja smo jo položili k ze-meljskemu počitku na pokopališču Kalvarija.

Na tem mestu se želimo prav iskreno zahvaliti č. g. Rev. Max F. Sodji za opravljeno sv. mašo zadušnico ter druge pogrebne molitve, katere je opravil za pokojno. Zahvalimo se mu tudi, ker je pokojno spremil na poko-pališče vse do njenega groba ter ondi opravil molitve zanjo.

Dalje se prav iskreno zahvalimo vsem, ki so po-klonili toliko lepih vencev ter pokojnico ozaljšali, ko je počivala na mrtvaškem odru. Vence so poklonili sle-deči: Mr. in Mrs. Frank Slabe, Mr. in Mrs. Joe Mako-vec, Marion in Elsie Spehar, Mr. in Mrs. Frank Kranjc, Mr. in Mrs. Frank Krainz, Jr., Mr. in Mrs. John Sodja, Mr. Joe Sodja, Rev. Max Sodja, Mr. in Mrs. Louis Sodja, Mr. in Mrs. A. Gundersen, Mr. in Mrs. John Rozanc, Mr. in Mrs. John Krall, Mr. in Mrs. Paul Hult, Mrs. Louise Skerl, Mrs. Frances Vidmar, Mrs. Frances Oblak, Mrs. Mary Mihelcic, Mr. in Mrs. Joe Tekavec, Mr. in Mrs. Joe Ivancic in družina, Mr. in Mrs. A. Faj-diga in družina, Mr. in Mrs. Matt Meglich, Mr. in Mrs. A. J. Tianoello, Mr. in Mrs. Anton Pikovnik in družina, društvo Svobodomiselnice Slovenke št. 2 SDZ, podružnica št. 18 SZZ, The Weatherhead Co., Engineering Dept., The Weatherhead Co., Louis Majer.

Iskrena zahvala tudi vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo opravile za dušo drage pokojnice. Pri-spevali so sledeči: Mr. Louis Obreza, Mr. in Mrs. John Pernus, Mr. in Mrs. A. Mihelič, Mrs. Molly Vidmar in hči, Mr. in Mrs. Frank Slabe, Jr., Mr. in Mrs. A. Kranjc, Mr. in Mrs. John Minge, Mr. in Mrs. D. Ciccioello, Mr. in Mrs. Carl Kattler, Mr. in Mrs. John Rožanc, Mr. in Mrs. William Slabe, Mrs. Jerina, Mr. in Mrs. Frank De-bevec, Mr. in Mrs. Jack Poje, Mr. in Mrs. Ray Clayton, Mr. in Mrs. Tony Ostrelch, Mrs. Zora Petruška, Mr. in Mrs. Jerry Slabe, Mrs. Johana Hlad, Mr. in Mrs. Hrva-tin, Mr. in Mrs. Jack Zagar, Mr. in Mrs. John Sivec, Miss Ursula Ivančič, Mrs. Opeka in hčere.

Dalje se zahvalimo vsem, ki so dali na razpolago svoje automobile pri pogrebu. To so sledeči: Rev. Max F. Sodja, Louis Obreza, R. Krall, P. Hult, J. Sodja, A. Kranjc.

Dalje iskrena zahvala pogrebem, ki so bili sle-deči: Frank Krainz, Andrew Kranjc, John Sodja, Louis Sodja, John Pernuš in Rudolph Krall.

Naša iskrena zahvala tudi vsem, ki so pokojnico kropili, dalje vsem onim, ki so se udeležili pogrebne sv. maše ter potem pokojnico spremili na njeni zadnji poti na pokopališče.

Dalje se zahvalimo pogrebniemu zavodu Joseph Ze-le in sinovi za tako vzorno vodstvo pogreba ter prvo-vrstno postrežbo, ki so jo nam dali ob tej tako žalostni uri.

Končno se zahvalimo prav vsem, ki so nam na ta ali oni način kaj pomagali ali nam drugače storili kaj dobrega. Morda se je pri tem naštevanju imen urinila kaka pomota; prav možno, toda tega nismo storili na-menoma. Ako se je kaj takega morda pripetilo, pro-simo, da nam oprostite.

Tukaj zapušča sestro Anja Slabe, Frances Mako-vec, v stari domovini pa sestro Angelca Garin.

Ti pa, predraga mati, počivaj v miru in lahka naj Ti bo ameriška gruda; duša Tvoja pa naj uživa sveti raj in Bog daj, da se enkrat združimo tamkaj nad zvezdami:

Kjer ni joka ni solza, kjer vse se večno veseli.

Zalujoči ostali:

FRANK VIDMAR, soprog
FRANK FRAITHOFFER, sin
LEE FRAITHOFFER, sinaha
ROBERT R. FRAITHOFFER, vnuk

Cleveland, Ohio 14. januarja 1948.

NAZNANILO!

VSEM CENJENIM LASTNIKOM AVTOMOBILOV
SPOROČAMO, DA SMO OTVORILI

MAX'S
AUTO BODY SHOP

NA 1109 EAST 61st ST.

Tel.: UTah 1-3040

Kadar potrebuje vaš avto kakšna popravila na ogrođu, fenderjih, itd., ali pa novo barvo, pripeljite ga k nam in zadovoljni boste z delom. Vedno prvo-vrstno delo po zmernih cenah. Se priporočamo.

Max Zelodec, lastnik

V ČETRTEK IN PETEK PRI
THE MAY CO.
SENZACIJSKA RAZPRODAJA V
CELI TRGOVINI
REM-NANT DAY
Prihranki od

1/2 do 1/4 manj

VELIKANSKA RAZPRODAJA RAZNEGA
BLAGA, RAZLIČNIH MER IN BARV—
SPREJEMALA SE NE BODO POŠTNA,
TELEFONSKA, C.O.D. ALI WILL CALL
NAROČILA

Mi dajemo in izmenjavamo Eagle znamke

PREŽIHOV VORANC:

Ljubezen na odoru

(Nadaljevanje)

Voruh je molče prisedel.

Odtod se je videlo precej svetla. In ravno ob tej uri je bil ta svet čudno lep. Pred nogami je ležala vsa domača sosesa z globačami in strminami. Nižava je bila še polna megličastih pen, medtem koso bili bregovi okrog nje že oprani. Pri kraju se je videla še z meglo zalita odprtina, ki je vezala ta svet z drugo, širšo dolino. Ako bi vse to ne bilo zastrto še z gosto meglo, bi se tam daleč videla sama Drava. Na ves ta nizki, pohlevni svet so od vseh strani strmeli goli, še snežni vrhovi visokih gora.

Radmančine oči, uprte v to daljno krasoto, niso trenile. Po končanem dolgotrajnem in težavnem delu se ji je vse zdelo prijetno in lepo, da je pozabila na bridkosti in nevednosti tega vsakdanjega življenja. Mislila ni niti na starega moža niti na otroke niti na kake želje. Vsa njena bit se je ta hip pogreznila v mali prostorček na odoru, kjer je uživala skromno trenutno zadovoljstvo. Na tesača, ki je nem sedel poleg nje, ni mislila, toda njegovo prisotnost je občutil sleherni utrip njenega srca.

Mogoče bi ti trenutki trajali še dlje časa če bi jih ne bil pretrgal Voruh.

"Radmanca!" je rekel počasi in premišljeno, "koliko sva pa znosila zemlje?"

"Kdo bi jo stehtal!"

Čez čas je nadaljeval:

"Navaden tesač sem, pravijo mi tudi Mec, toda če bi mi kdo hotel dati tak svet, kjer se mora zemlja nositi, bi ga ne vzel."

Radmanca ni takoj odgovorila. Šele čez nekaj časa je rekla z odsotnim glasom:

"Prav imaš...!"

"Saj svet je vendar velik!"

Voruh je z očmi švignil proti razgledu.

Tedaj so Radmanco prešli že sanjavi občutki. Hipoma se je dvignila in naglo rekla Voruhu, ki se je za njo okorno kobacal iz trave:

"Koliko sem ti pa dolžna?"

Voruh jo je belo pogledal, beseda, ki jo je hotel ziniti, mu je obtičala v grlu.

"Ne, resno mislim!" je suho nadaljevala bajtarica. "Sama bi se morala še teden dni mučiti vsako jutro, ti si pa prišel in si mi pomagal. Pri tem si dosti zamučil pri svojem delu."

"Ah, kaj bo to! Nič nisem za-

mudil..." je rekel in malomarno mahnil z roko.

"Le povej, le!" je silila Radmanca.

Tedaj se je tesač z užaljenim obrazom obrnil v stran. Potem je Radmanca slišala tih glas:

"Saj sem rad hodil, ker je bilo zate..."

"A tako!" se je začudila Radmanca z veselim glasom in čez čas dodala:

"To je pa res lepo od tebe."

Toda Voruh jo je prehitel.

"Veš kaj, ti boš pomagala žnurati. Ali boš?"

"Kadar bom pripravil, te bom poklical. S sekiro bom trikrat zabobnal po tramu: Pom—pom pom—pom—pom—pom."

Trikat zahteval v nato dvakrat kratko. Pom—pom—pom pom—pom—pom. Dobro si zapomni, Radmanca!"

"Ze vem! Pom—pom—pom pom—pom—pom!"

"Klical bom le tedaj, kadar bom imel dolge trame na stoleh."

"Kliči kadar hočeš," je smeje se rekla Radmanca.

Nato sta odšla vsak na svojo stran. Preden je Voruh s kosom zlezal skozi mejo, se je še enkrat ozrl. Videl je, da tudi ona stoji na vrh odora ter gleda za njim, visoko zravnana, z jerbasom ob bokih in s krilom, ki je frfotalo v vetru.

Prihodnji dan je Radmanca z razburljivo nestrpnostjo vlekla na ušesa, kdaj bo iz lesa zadonel dogovorjeni klic. Toda minilo je jutro, minilo dopoldne, dan se je nagnil, a dogovorjenega rompom-poma ni mogla ujeti, čeprav je iz gozda skoraj neprenehoma odmevalo udarjanje sekire. Polagoma se je nestrpnost začela spreminjati v rahlo razočaranost, a z bližajočo se nočjo v rahlo užaljenost.

"Menda si mec ne upa klicati?" ji je šumelo po glavi in skoraj jo je popadla želja, da bi sama odhitela v gozd. Toda neki notranji odpor jo je vsaki-krat odvrnil od tega.

Dan je minil brez poziva iz gozda. Radmanca je prespala noč sanjavo utrujena od majskih sap in razdražena od trat.

Drugi dan se njeno pričakovanje ni poglelo, a tudi tega dne je čakala zaman. Tretji dan pa ji je bilo že laže. Tu in tam se pač še prislusnila odmevom sekire iz gozda, toda ti udarci so se že izgubljali v njej skoraj brez odmeva. Slednjič se je sama sebi nasmešnila:

"Kaj pa me ta mec briga?"

Popoldne pa, ko je ravno stala pri koritu, jo je predramil nepričakovan, dolg, zategel klic iz gozda:

"Pom—pom—pom pom—pom pom!"

Radmanci je kri zastala po žilah, da se ni mogla premakniti.

Klic se je ponovil, enkrat, dvakrat...

Pri odmevu zadnjega udarca sekire jo je vrglo kvišku in že je izginila za hlevom ter se v diru spustila skozi sadovnjak proti gozdu. Dokler ni dosegla meje, ni pomislila, ali jo gledajo otroci, ki so bili pred bajto, ali ne. Nosilo jo je, kakor bi babala. Klic iz gozda ji je napolnil vse žile, ušesa in možgane in ji zameglil oči s svetlo pego, skozi katero je komaj videla. Šele ko je pridirjala do meje ob gozdu, odkoder se domačija ni več videla, se je ustavila in iztreznila:

"Kaj pa norim — baba ne-umna..."

Stresla se je, kakor bi se hotela iznebiti vseh občutkov, nato je nadaljevala pot skozi ostrogasto goščavo, prelezla plot in se mirno približala tesašcu.

Voruh jo je že čakal pri stoleh s pripravljenim vretenom v rokah. "Ali si čula?" je rekel s takim glasom, da so Radmanci skoraj žile otrpnile. Obstala je pri drugem koncu stolov in ga gledala, kako je imel razgledano srajco, da se je videl kratak, silen vrat in široke, kosmate prsi. Napravila se je užaljeno.

"Kdo ti je pa ta dva dneva žnjural?" ga je skoraj očitačje vprašala.

"Sam," se je Voruh predrzno odrezal.

Držal se je kot pravo, zdravo teslo. Začel je stresati vreteno, kakor bi se mu bog ve kako mudilo z žnuranjem.

Radmanca je nejevoljno zagrabila za vrh.

"Pazi, da se ne osmoliš. Danes vse teče, ker je vroč dan, sonce pa že naravnost sem."

"Ne boj se!"

Ko sta bila gotova in je Voruh spravljal vrv ter barvo, je

počasni korakovi prišel čez tesašce ter se naslonil na ožurni hlobo, medtem ko se je Radmanca naslonila na konec tesaškega stola. Med njima je bilo le meter prostora.

Na tesašce, ki je bilo v pamatem dnu gozda, je žgalo sonce z odprtega, jasnega popoldanskega neba. Pod njegovimi žarki se je parila in cedila smola iz svežega, olupljenega lesa, iz kupa natesanih tresak, iz skorij, vejčja in šibrovja, da se je ti zdelo, kakor bi bil v kotlu, nabitem z močnim ozonskim, skoraj omotičnim vzduhom, ki se je vlegel na prsi in utrljal možgane, da bi se kar opotekel v najbližjo senco in zadremal. Blesk svežega, nagega lesa je jemal očem vid.

"Čudno vroče je pri tebi," je prva rekla Radmanca in težko zadihala.

"Da!" je Voruh dejal važno in skoraj ponosno...

"Tudi naš tesaški kruh je trd..."

Radmanca je mislila na vse kaj drugega.

"Jaz bi tu kratko malo ne vzdržala..."

Trgovec

ki je bil premeščen v Cleveland nujno potrebuje stanovanje s 4-5 ali 6 sobami. Ima najboljša spravevala. Pokličite čez dan HE 9500 zvečer EN 1250 — Mr. Bloomberg.

Mirna odrasla družina

s 4 osebami išče stanovanje s 4-5 ali 6 sobami v collinwoodski ali euclidski naselbini. Kdor ima za oddati naj pokliče

LI 6603

B. J. RADIO SERVICE

1363 E. 45 St. — HE 3028

SOUND SYSTEM

INDOOR—OUTDOOR

Prvovrstna popravila na vseh vrst radio aparatov

Tubes, Radios, Rec. Players

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Vse delo jamčeno

Voruh se je zarežal in pokazal močne, rumene zobe.

Radmanco je to razburilo.

"Režun!" je ježno siknila in se obrnila v stran. Hipoma se je pa spet okrenila k njemu in ga vprašala:

"Voruh, ali je res, da še ni-

inženirski mehanik

zaposlen pri Standard Oil Co. želi stanovanje zase, za ženo in enega otroka. Se obveže skrbeti za vzdržavo stanovanja. Pokličite Mr. Cornett med 8. zj. in 5. pop.

MA 7400—Extension 415

Ker imamo dva otroke

imamo težkoče pri dobavi stanovanja. Smo tu eno leto in iščemo hišo s 6 sobami. Tudi kupimo primerno hišo po pravi ceni. Uposlen pri Reeve Copper & Brass Co.

CH 6745

Zanesljiva dvojica

brez otrok želi dobiti v najem stanovanje s 4 ali 5 sobami v prijaznem kraju mesta. Imam dobro službo ter najboljša spravevala.

MU 3213

Postena in mirna dvojica

želi dobiti v najem stanovanje s 5 sobami. Pokličite med 8.30 in 5. pop.

Mr. Anderson, MA 3412

Zanesljiva dvojica

z majhnim otrokom želi dobiti v najem 3 do 5 neopremljenih sob. Stalno zaposlen in z najboljšimi spravevali. Najraje na zapadni strani mesta. — ON 6412.

IŠČE SE STANOVANJE

z 3 ali 4 spalnicami; za eno ali dve družini hiša na vzhodni strani mesta. Družina je zanesljiva in bo vzela stanovanje na "lease" z 1. februarjem ali 1. marcem. Sporočite na Waverly Petroleum Products Co., 327 Citizen Bldg., SU 6700.

LI 6603

TISKARNA NAPRODAJ

Proda se za manj kot pa je bil čisti dobiček leta 1947; ima dobre stalne odjemalce; sedaj je v teku delo za \$2,000; radi odhoda izven mesta se prodaja. Tiskarna je na zapadni strani mesta. Nizka najemnina. 5312 Lorain Ave., AT 8450.

Inženir

za National Carbon Co. išče stanovanje zase, svojo ženo in dve leti staro hčerko. Najraje spodaj ali hišo za eno družino v Lakewoodu. — BO 7586.

Poštni klerk

z ženo in otrokom nujno potrebuje stanovanje s 5 sobami; na vzhodni ali zapadni strani mesta. Ima najboljša spravevala.

BO 7263

Mlada dvojica

z 19-mesečnim sinčkom nujno potrebuje stanovanje s 4 ali 5 sobami, ter plača do \$45 mesečno. Prosi se, da pokličete

SU 5838

Trgovina z železnino

se žrtvuje za hitro prodajo; za-loge je za \$35,000. 5-letni "lease". Pokličite

RA 7299

Mr. Parks

NAZNANILO!

DIREKTORIJ SLOVENSKEGA

DELAVSKEGA DOMA

15335 WATERLOO ROAD

CLEVELAND, OHIO

naznanja vsem članom in društvom-

članom korporacije

"SLOVENSKI DELAVSKI DOM"

DA SE VRŠI

REDNA LETNA SEJA

KORPORACIJE

v ned., 25. januarja, '48

Pričetek ob 2. uri popoldne.

ZA DIREKTORIJ

Vincent Coff, tajnik

Dela za moške

Hammer Driver

IZURJEN NA FLAT DIE

KLADIVAH.

Plača od ure poleg bonusa.

Brooker Bros. Forging Co.

3120 E. 79 ST.

Krojači

za izdelovanje ženskih sukenj in suits. Tedensko delo. Visoka plača.

Prince-Wolf Inc.

1741 EUCLID AVE.

Locomotive "rane Operator

Za Brownin, parni dvigač; izkušnja je potrebna; stalno delo po leg nadurnega dela.

THE M. COHEN & SON CO.

16700 St. Clair Ave.

Voznik za šolski bus

Delni čas: 8:00 do 9:30 zj. 3:00 do 6:30 pop. 5 dni tedensko. Plača \$1.00 na uro. Mora biti zanesljiv in trezen. Pokličite

MR. WEISS

ER 2244

International Grinder

Turret Lathe operatorji

Plača od ure.

ROTOR TOOL CO.

17325 Euclid, 3. nadst.

PRODAJALEC in

KOLEKTOR

Mora imeti avto; ima jamče-

no minimalno plačo \$45 na

teden za začetek. Dobi popol-

no treningo.

Sun Life Insurance Co.

2123 E. 9 St., soba 211

LIVAR

ali "sticker man" za fino delo

na splošnih in posebnih vzorcih;

delo je stalno; dobre delovne raz-

mere in plača; nijska delavnica.

Zglaste se samo pisмено; navedite izkušnje.

THE HARVARD LUMBER

CO.

6000 Harvard Ave.

OPERATORJI

Warner & Swasey Turret

Lathes

2. šift. Plača od ure.

PESCO PRODUCTS

Division Borg-Warner Corp.